

Dziennik rządowy

dla

**kraju koronnego Galicyi i Łodomeryi z Księstwami
Ówieczimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Rok 1853.

Oddział drugi.

Część XXVII.

Wydana i rozesłana dnia 16. Lutego 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Aus-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

Jahrgang 1853.

Zweite Abtheilung.

XXVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 16. Februar 1854.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 6. Grudnia 1853.,

w przedmiocie ograniczenia sprzedaży soli nawozowej w galicyjskich wyrobniach na istotną potrzebę gospodarzy do użycia jej na cele gospodarstwa rolnego.

Zapobiegając ile możności dostrzeżonemu w Galicyi, a zakazanemu spożywaniu przez ludzi soli nawozowej, wysokie cesarsko-królew. Ministerstwo Skarbu, w porozumieniu z wysokim c. k. Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, uznało się spowodowanem tak w interesie zagrożonego przytęm zdrowia spożywających, jakoteż prawem ustanowionego dochodu z téj gałęzi dochodów skarbowych, wolny handel soli tego gatunku w pomienionym okręgu administracyjnym uchylić, i sprzedaż takowej na przyszłość w celu stosownego zabezpieczenia jej wyłącznego użytku w zakresie przemysłowości rolniczej, ograniczyć na same składy skarbowe w ten sposób, iż sól nawozowa rzeczywistym gospodarzom rolnym za należytem wykazaniem potrzeby w miarę rozległości ich posiadania, pod wyraźnym warunkiem wyłącznego jej użycia na cele gospodarstwa, za złożeniem niestemplowanego, przez Zwiérzchność wydanego, a przez Urząd obwodowy stwierdzonego certyfikatu, który nie tylko nazwisko kupującego, lecz także i rozległość posiadłości jego, wyraźnie zawierać powinien, wydawana będzie, i że w każdym razie innego, temu przepisowi przeciwnego jej użycia, podług surowości trwających ustaw karnych na przestępstwa dochodowe, postąpiono będzie.

Wysokie c. k. Ministerstwo Skarbu o tém postanowieniu zawiadamiając dekretem z dnia 25. Października r. b. l. 40.875/1488 c. k. krajową Dyrekcyę Skarbową, i c. k. Dyrekcyę żup solnych i lasów w Wieliczce, włożyło na nie oraz obowiązek należytego nadzoru nad spotrzebywaniem rzeczzonego gatunku soli.

Postanowienia te podaje się w skutek dekretu wysokiego c. k. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27. Listopada r. b. za l. 27.840/578 z tym dokładem do powszechnéj wiadomości, że c. k. Urzędy obwodowe i podwładnym Organem politycznym otrzymują polecenie, ażeby według nich postępowały.

Gołuchowski m. p.

Grundmachung des Landesguberniums vom 6. Dezember 1853,

wegen Beschränkung des Düngsalz-Verschleißes bei den galizischen Erzeugungsstätten auf den wirklichen Bedarf der Grundwirth, ausschließlich zu landwirthschaftlichen Zwecken.

Um der in Galizien wahrgenommenen verbotwidrigen Verwendung des Düngsalzes zum menschlichen Genuße, im Interesse der dabei gefährdeten Gesundheit der Verbraucher sowohl, als auch der gesetzlichen Einnahme des Staatschazes aus diesem Gefäßszweige möglichst zu begegnen, hat sich das hohe k. k. Finanz-Ministerium im Einvernehmen mit dem hohen k. k. Ministerium des Innern bestimmt gefunden, den freien Handel mit dieser Salzgattung im gedachten Verwaltungs-Gebiete einzuschränken, und in Zukunft dessen Verschleiß zu entsprechender Sicherung der ausschließlichen Verwendung desselben zur landwirthschaftlichen Industrie bloß auf die Merarial-Niederlagen derart zu beschränken, daß das Düngsalz an wirkliche Landwirth nach gehöriger Ausweisung des Bedarfs, nach Maßgabe ihres Besitzstandes, unter der ausdrücklichen Bedingung der ausschließlichen Verwendung desselben für landwirthschaftliche Zwecke, gegen Vorbringung obrigkeitlich ausgestellter, kreisämtlich bestätigter, ungestempelter Zertifikate, welche nicht nur den Namen der Käufer, sondern auch den Umfang des Besitzthumes derselben genau zu bezeichnen haben, erfolgt, und daß jeder Fall einer andern, als der vorbezeichneten Verwendung nach der Strenge der bestehenden Gefäß-Strafgesetze geahndet werde.

Von dieser Bestimmung hat das hohe k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlasse vom 25. Oktober d. J. Z. 40875/1488, die hierländige k. k. Finanz-Landes-Direktion und die k. k. Berg-Salinen- und Forst-Direktion in Wieliczka in die Kenntniß gesetzt und denselben die entsprechende Ueberwachung des Verbrauches der gedachten Salzgattung zur Pflicht gemacht.

Diese Maßregeln werden zu Folge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 27. November d. J. Z. 27840/578 mit dem Beifügen zur öffentlichen Kenntniß gebracht, daß die Kreisämter und die denselben untergeordneten politischen Organe darnach zu verfahren beauftragt werden.

Goluchowski m. p.

199.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 20. Grudnia 1853.,

obowiązujące w kraju koronnym Galicyi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem.

którem, objaśniając najwyższy patent z dnia 8. Listopada 1782., oznajmia się, że handel artykułami i fabrykatami żelaznemi, z cetnergutu profesyjnie wyrabianemi, zawisł od wyjednania formalnej na ten handel koncesyi.

Najwyższym patentem z dnia 8. Listopada 1782., (Zbiór patentów galicyjskich nr. 49, stron. 186.), dozwolono każdemu tak w Wiedniu, jako i po innych miastach i miejscach krajów dziedzicznych otwierać składy żelazne, i w tych wszelkie gatunki żelaziwa ukształtowanego i wyrobionego, hurtem i w drobnych ilościach sprzedawać, bez ograniczania się na własnych wyrobach.

Z przyczyny poszczególnego wypadku, wysokie Ministerstwo Handlu spowodowane zostało dekretem z dnia 4. Grudnia 1853. l. 9058, to najwyższe postanowienie w ten sposób objaśnić, że wyrzeczony mocą tegoż wolny handel żelaziwem ukształtowanem, rozciąga się tylko na tak zwany cetnergut, wchodzący w handel w różnych kształtach z hamerni, handel zaś artykułami i fabrykatami, z cetnergutu przez fabrykantów żelaza i stali profesyjnie wyrabianemi, zależy od wyjednania formalnej na ten handel koncesyi.

Gołuchowski m. p.

199.

Erlass des Landesguberninms vom 20. Dezember 1853,

giltig für das Kronland Galizien und das Großherzogthum Kralau,

wodurch, in Erläuterung des Allerhöchsten Patentes vom 8. November 1782, erklärt wird, daß der Handel mit den aus dem Zentnergute gewerbsmäßig erzeugten Eisenwaaren-Artikeln und Fabrikaten durch die Erwirkung einer förmlichen Handlungskonzession bedingt sei.

Mit dem Allerhöchsten Patente vom 8. November 1782 (galizische Patentensammlung Nr. 49, Seite 186) wurde Jedermann freigestellt, sowohl in Wien, als auch in den übrigen Städten und Orten der Erbländer Eisenlager zu eröffnen, und in solchen alle Gattungen von geformtem und ausgearbeitetem Eisen im Großen und kleinweise zu verkaufen, ohne daß man auf eigene Erzeugnisse beschränkt wäre.

Aus Anlaß eines speziellen Falles hat das hohe Handels-Ministerium zu Folge Dekrets vom 4. Dezember 1853 Z. 9058 diese Allerhöchste Bestimmung dahin zu erläutern befunden, daß die hiemit ausgesprochene Freierklärung des Handels mit geformtem Eisen sich bloß auf das, aus den Hammerwerken in verschiedenen Formen in den Verkehr kommende, sogenannte Zentnergut erstreckt, der Handel mit den, aus dem Zentnergute von den Eisen- und Stahlarbeitern gewerbsmäßig erzeugten Eisenwaaren-Artikeln und Fabrikaten aber, durch die Erwirkung einer förmlichen Handlungskonzession bedingt sei.

Goluchowski m. p.

